

HØRINGSNOTAT

Center i departementet
Center for Klimaneutralt Danmark

Team
Klima- og energiadfærd

Dato
10. januar 2022

J nr. 2021-1359

/ ASGOE

Kontor i styrelse
Fællesoffentlig
datadistribution (SDFE)

Dato
26. januar 2022

J nr. 1461-0066

/Simho/Carsa

Høringsnotat vedr. forslag til Lov om Ledningsejerregistret.

Forslag til lov om Ledningsejerregistret har været sendt i høring fra den 8. oktober til den 19. november 2021.

Der er modtaget i alt 13 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 11 høringsparter har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

- A2012, Antennesammenslutningen af 2012
- BL, Danmarks Almene Boliger
- Dansk Energi
- Dansk Ledningsejerforum
- Dansk Fjernvarme
- Datatilsynet
- Forenede Danske Antenneanlæg
- Hovedstadens Beredskab
- KL
- Praktiserende Landinspektørers Forening
- Teleindustrien

Følgende 2 høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget:

- Danske Kloakmestre
- Metroselskabet-Cityringen

I det følgende vil de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger. Bemærkningerne er markeret med kursiv. Høringsnotatet er inddelt i de overordnede emner, som høringssvarene kommenterer på.

For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Undtagelsen for vejafvandingsledninger, der er nedgravet i jorden inden den 1. juli 2023 i § 29, stk. 7 (høringsudgaven § 28, stk. 7).

Teleindustrien og Praktiserende Landinspektørers Forening anfører, at det ikke er hensigtsmæssigt med en undtagelse for vejafvandingsledning, da det er væsentligt

for andre ledningsejere at kende placeringen af disse ledninger, når de skal planlægge gravearbejder, og vejafvandingsledninger ligger i vejarealer, hvor der graves hyppigt.

Dansk Fjernvarme anfører, at omkostningerne for kommunerne bør dækkes af staten i stedet for, at kommunerne får en længere frist til at digitalisere og standardisere ledningsoplysningerne og pointerer, at alle ledningsejere har omkostninger til digitaliseringen af ledningsoplysningerne.

Dansk Ledningsejerforum (DLF) anfører, at undtagelsen for ejere af vejafvandingsledninger er udtryk for en klar forskelsbehandling i forhold til andre typer ledningsejere, som er forpligtet til at digitalisere deres ledningsoplysninger i overensstemmelse med fastsatte krav og formater i loven. DLF mener desuden, at undtagelsen kan medføre flere graveskader og føre til en uklar retstilstand om ansvarsforholdet.

KL anfører, at det ikke er hensigtsmæssigt at knytte undtagelsen til vejafvandingsledninger op på interesseområder, da kommunerne ofte kun har et interesseområde, der dækker hele kommunen og alle kommunens ledninger.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er opmærksom på, at DUT-aftalen (Det udvidede totalbalanceprincip) mellem Finansministeriet og KL giver anderledes vilkår for kommunerne for en af deres ledningstyper, for så vidt angår ledninger der er gravet ned i jorden inden den 1. juli 2023. Bestemmelsen gælder imidlertid for alle ledningsejere, der ejer denne specifikke type ledninger og dermed ikke kun for kommuner.

Dansk Ledningsejerforum anfører, at det kan medføre flere graveskader og føre til en uklar retstilstand om ansvarsforholdet for skader.

Vejafvandingsledninger er først blevet en del af lovens anvendelsesområde fra den 1. januar 2020. Indtil dette tidspunkt har en graveaktør derfor som udgangspunkt skulle rette henvendelse direkte til kommunen for at få udleveret ledningsoplysninger om vejafvandingsledninger, hvis graveaktøren har ønsket at få udleveret ledningsoplysninger om disse ledninger. En del kommuner har dog allerede før den 1. januar 2020 udleveret ledningsoplysninger om vejafvandingsledninger.

Ansvarsforholdet for skader for vejafvandingsledninger i perioden fra 1. juli 2023 til 1. januar 2030 vil være det samme som før 1. januar 2020 for vejafvandingsledninger, der er nedgravet inden den 1. juli 2023.

Høringssvarene har medført en ændring af § 29, stk. 7 (§ 28, stk. 7 i høringsudgaven), så KL's ønske om ikke at knytte udleveringen af ledningsoplysninger op på interesseområder i bestemmelsen er efterkommet. Ændringen har ikke betydning i forhold til pligterne til udlevering af ledningsoplysninger om vejafvandingsledninger, der er gravet ned i jorden inden den 1. juli 2023 eller betydning for, hvornår ledningsejere skal udlevere ledningsoplysninger om vejafvandingsledninger. Det er alene en ændring, så kommunerne ikke skal ændre i den måde, de registrerer interesseområder på.

Dispensationsmuligheden for ledningsejere, der kun ejer ledninger der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, lovens § 13 (høringsudgavens § 12)

Dansk Fjernvarme ønsker en præcisering af vilkårene for at få dispensation eller foreslår, at oplysningerne kan udleveres efter § 11, dvs. at ledningsoplysninger i stedet udleveres af en anden ledningsejer end den, der ejer ledningen.

Dansk Ledningsejerforum ønsker, at dispensationsmuligheden begrænses mest muligt og foretrækker, at der oprettes f.eks. et ledningsregister for de små ledningsejere.

BL, Danmarks Almene Boliger ønsker, at boligforeninger har udvidet mulighed for dispensation, hvis de er omfattet af lovens § 1 (lovens anvendelsesområdet).

A2012 oplyser, at arbejdet i antenneforeningerne typisk varetages på frivillig basis og i fritiden og foreslår på den baggrund, at berørte antenneforeninger bliver omfattet af Klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse til, under særlige omstændigheder, at dispensere jf. § 12, stk. 2, hvorefter ministeren kan tillade en ledningsejer at udlevere ledningsoplysninger efter § 12, stk. 3.

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) opfordrer til, at der alene dispenseres på baggrund af udbredelsen af ledningsnettet og ikke på baggrund af eksempelvis omsætning, som efter deres mening ikke er et relevant kriterium i denne sammenhæng. De nævner, at da omsætningen i brugerejede antenneanlæg helt overvejende afspejler markedspriseniveauet, vil en regel, som den nævnte, skulle tilpasses markedsprisen løbende.

Ministeriets bemærkninger: Det er hensigten, at dispensationsmuligheden skal være meget begrænset, så kun små ledningsejere, der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, med meget afgrænsede ledningsnet vil være omfattet. Den forventes at blive udmøntet på baggrund af inddragelse af Ledningsejerregistrets følgegruppe, der består af organisationer med tilknytning til Ledningsejerregistret.

Ministeriet vil uddybe bemærkningerne i loven, så boligforeninger, grundejerforeninger og haveforeninger har en bedre forudsætning for at vurdere, om de er omfattet af lovens anvendelsesområde. Som udgangspunkt vil de i de fleste tilfælde ikke være omfattet, fordi de som udgangspunkt kun ejer stikledninger. Kun ledningsejere der ikke er omfattet af anvendelsesområdet vil kunne få dispensation.

Ministeriet forstår A2012s høringssvar som om A2012 ønsker, at flere antenneforeninger ikke omfattes af lovens anvendelsesområde, men at de i stedet betragtes som frivillige ledningsejere og derfor kan søge om dispensation for kravene til udlevering af ledningsoplysninger.

Antenneforeninger, der leverer elektronisk kommunikation til en bestemt kreds af brugere, kan være frivillige ledningsejere. Antenneforeningen vil automatisk være

undtaget, hvis foreningen kun leverer tvsignal. Dette er en videreførelse af gældende ret. Foreningen kan desuden være undtaget, hvis antenneforeningen falder ind under den undtagelse, der skal fastsættes regler om i en kommende bekendtgørelse. Undtagelsen skal udmønte lovens § 2, stk. 5.

Falder antenneforeningen ind under undtagelsen, vil de kunne søge dispensation på linje med øvrige frivillig ledningsejere, hvis de ønsker at udlevere ledningsoplysninger om deres ledninger.

Dansk Fjernvarme foreslår, at frivillige ledningsejere i stedet for at få dispensation og dermed længere tid til at udlevere ledningsoplysningerne, får udleveret deres ledningsoplysninger efter § 12 (høringsudgavens § 11). Ministeriet mener ikke, at § 12 kan anvendes på denne måde, da brugen af § 12 forudsætter, at ledningsejere, der frivilligt påtager sig at udlevere ledningsoplysninger for andre ledningsejere, ikke har indgået en aftale med ledningsejeren, der ejer ledningen.

Dansk Ledningsejerforums ønske om et ledningsregister for små ledningsejere er ikke på tegnebrættet pt. Det skal også ses i lyset af, at dispensationen forventes at kunne anvendes af få ledningsejere.

Høringssvarene har ikke medført nogen ændringer i § 13 (høringsudgavens § 12) eller i bemærkningerne til bestemmelsen.

Udlevering af andres oplysninger – og advarsel herom (lovforslagets § 12, høringsudgavens § 11)

Dansk Fjernvarme anfører, at det er et problem, at privatejede stikledninger ikke er en del af lovens anvendelsesområde, og at forsyningsselskaberne bør udlevere ledningsoplysninger om disse ledninger. Alternativt kan forsyningsselskaberne udlevere oplysningerne efter § 11 om udlevering af andres ledninger.

Dansk Ledningsejerforum mener, at det er uklart, hvordan man skal kunne sætte en advarsel på ledningen, hvis man udleverer oplysninger om andres ledninger.

Ministeriets bemærkninger: Ledningsejere kan benytte § 12 (høringsudkastets § 11) til udlevering af f.eks. private stikledninger, da det netop er formålet med bestemmelsen. § 12 giver forsyningsselskaberne mulighed for at udlevere oplysninger om disse ledninger uden at påtage sig et ansvar for dem.

Ministeriet vurderer, at privatejede stikledninger ikke bør være en del af lovens anvendelsesområde, da dette vil pålægge privatpersoner en opgave, de vil få svært ved at løfte.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i samarbejde med Ledningsejerregistrets følgegruppe drøfte den nemmeste måde at gøre det muligt tydeligt at signalere, at man som ledningsejer udleverer oplysninger om andres ledninger. Understøttelsen af dette findes allerede i LER-systemet og datamodel.

Høringssvarene har ikke medført nogen ændringer i § 12 (høringsudgavens § 11).

Privatejet digital infrastruktur – lovens § 2, stk. 1, nr. 5, og § 4, nr. 2 (høringsudgavens § 1, stk. 1, nr. 5 og § 3, nr. 2)

A2012 anfører, at den i loven gældende definition af digital infrastruktur ikke længere er anvendelig, da alle antenneanlæg i dag leverer internet og leverer internet med hastigheder over 30Mbit/s. A2012 mener derfor, at ingen længere vil blive undtaget på baggrund af definitionen.

Forenede Danske Antenneanlæg anfører, at det ikke bør være den aktuelt udbudte hastighed (30 Mbit/s), der har betydning for, hvorvidt den pågældende infrastruktur bør være omfattet af bestemmelsen.

Dansk Ledningsejerforum forstår ikke, hvorfor definitionen i § 3, nr. 2, om digital infrastruktur kun omfatter privatejet infrastruktur og ikke f.eks. kommuner, og hvorfor bestemmelsen kun omfatter højhastighedsnet og ikke enhver form for kabelbaseret teleinfrastruktur, der anvendes til formidling af elektroniske kommunikationstjenester.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har set på bestemmelsen i lyset af bemærkningerne i høringssvarene. Da bestemmelsen blev indsat i 2017 var hastigheden på 30 Mbit/s en måde at fastsætte en grænse for, hvornår et antenneanlæg var omfattet af lovens anvendelsesområde. Bestemmelsen betød således, at en del små brugerdrevne antenneanlæg ikke var omfattet af bestemmelsen, fordi disse antenneanlæg ikke kunne tilbyde 30 Mbit/s. Definitionen betyder endvidere, at antenneanlæg, der kun leverer tv-signal, ikke vil være omfattet af anvendelsesområdet.

I de efterfølgende år er muligheden for at tilbyde meget større hastigheder steget betragteligt. En minimumshastighed på 30 Mbit/s betyder således, at alle antenneanlæg i dag i praksis er omfattet af anvendelsesområdet, fordi alle antenneanlæg i dag kan levere denne hastighed. Minimumshastigheden er derfor ikke længere relevant at anvende, og der bør anvendes andre kriterier for at undtage det samme segment af ledningsejere.

Bestemmelsen omfatter kun privatejet infrastruktur, dvs. ikke forsyningsselskaber eller hvis en kommune ejer en fiberledning. Ejer en kommune en fiberledning, der går mellem flere institutioner, kan denne ledning også være nedgravet i et vejareal og vil på den måde være omfattet af lovens anvendelsesområde, idet en offentlig myndigheds ledning, som er helt eller delvis beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej, er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 3 (efter høringen: § 2, stk. 1, nr. 3).

Høringssvarene har medført ændringer af definitionen af digital infrastruktur, så definitionen i lovforslaget vil være: privatejet infrastruktur, der leverer elektronisk kommunikation til en bestemt kreds af brugere, jf. § 4, nr. 2 (høringsudgavens § 3, nr. 2).

Definitionen ændres, så et antenneanlæg ikke længere skal levere en bestemt minimumshastighed for at være omfattet, men blot skal kunne levere elektronisk kommunikation.

Gældende ret om, at antenneanlæg, der kun leverer tv-signal, ikke er omfattet af anvendelsesområdet, videreføres uændret.

Ændringen betyder, at udmøntningen af undtagelsesmuligheden for brugerdrevne antenneanlæg i lovens § 1, stk. 5 (efter høringen: § 2, stk. 5), fremover vil få større betydning, når bekendtgørelsen skal ændres, så det sikres, at de helt små bruger drevne antenneanlæg ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Definitionen er ligeledes ændret, så bestemmelsen kun omfatter privatejet infrastruktur, der leverer til en bestemt kreds af brugere. Dvs. at forsyningsselskaber, der leverer til alle, som ønsker at få leveret elektronisk kommunikation dvs. en ubestemt kreds af aftagere, vil falde ind under § 1, stk. 1, nr. 1 (efter høringen: § 2, stk. 1, nr. 1), om ledninger der indgår i forsyningsnet. Bestemmelsen gælder derfor kun for privatejet infrastruktur, der leverer til en begrænset kreds, dvs. en bestemt kreds af aftagere, f.eks. ejerne i et antennelag eller grundejerforening, og ikke er forpligtet til at levere til alle.

Ledningsejerregistrets følgegruppe, A2012 og Forenede Danske Antenneanlæg vil blive involveret i at fastsætte regler om, hvilke antenneanlæg der kan undtages.

Frivillige ledningsoplysninger i lovens § 6 – LAR, luftledninger, komponenter

Dansk Fjernvarme og Praktiserende Landinspektørers Forening anfører, at LAR-anlæg (Lokal afledning af regnvand) bør være omfattet af anvendelsesområdet. Praktiserende Landinspektørers Forening anfører endvidere, at luftledninger også bør være omfattet af anvendelsesområdet.

Ministeriets bemærkninger: Det vil fortsat være frivilligt at indberette interesseområder og udlevere ledningsoplysninger om luftledninger og LAR-anlæg, da loven stadig som hovedregel kun gælder nedgravede ledninger.

Ministeriets formodning er dog, at begge dele i høj grad vil blive indberettet og udleveret digitalt på lige fod med de omfattede ledningstyper, da ejerne af LAR og luftledninger selv har efterspurgt muligheden for at kunne udlevere oplysningerne gennem Ledningsejerregistret.

Høringssvaret har ikke medført nogen ændringer i lovens anvendelsesområde § 2 (høringsudgavens § 1) eller bestemmelsen om ledninger eller andet, der kan udleveres på frivillig basis § 6 (høringsudgavens § 5).

Lovens anvendelsesområde

Dansk Ledningsejerforum forslår at "spildevand" erstattes med "tag og overfladevand etc."

Ministeriets bemærkninger: Ministeriet vurderer, at en ændring af begrebet "spildevand" i anvendelsesområdets § 2, stk. 1, nr. 6, så begrebet ændres til "tag og overfladevand", kan medføre, at ledningsejere, som ikke pt. er en del af anvendelsesområdet, bliver omfattet, da alle ejendomme og virksomheder afleder tag og overfladevand via tagrender, enten til jorden eller til kloakken. En ændring vil betyde, at en del virksomheder samt boligselskaber og grundejerforeninger m.fl. vil blive omfattet af lovens anvendelsesområde, hvorfor betegnelsen "spildevand" videreføres.

Høringssvaret har ikke medført nogen ændringer i lovens anvendelsesområde § 2 (høringsudgavens § 1).

Anvendelse af samme begreber i vejloven og lov om Ledningsejerregistret

KL anfører, at LER-loven og vejloven bør anvende de samme begreber og på samme måde.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har som følge af KL's høringssvar genovervejet den måde, som vejafvandingsledning var defineret på. Definitionen har betydet, at LER-lovforslaget på visse punkter afveg fra vejlovens definition af vejareal og derved omfattede færre arealer end i vejloven.

Høringssvaret har medført, at lovforslaget § 4, nr. 14, (høringsudgavens § 3, nr. 14) er taget ud af lovforslaget, så vejafvandingsledning ikke længere defineres i lovforslaget, hvilket betyder, at vejareal skal forstås ens i LER-loven og i vejloven. Høringssvaret har endvidere medført ændringer i bemærkningerne til lovforslaget, så det er tydeliggjort flere steder, at vejarealer i LER-loven defineres som i vejloven og derved også omfatter pladser og parkeringsarealer.

Formålsbestemmelsen

Teleindustrien anfører, at formålsbestemmelsen bør indsættes i lovforslaget igen, da den fremhæver lovens formål om at beskytte ledninger mod graveskader, og at Ledningsejerregistret er med til at reducere antallet af graveskader, fordi graveaktører kan forespørge om ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Ministeriets bemærkninger: Den gældende lovs overordnede formål er at reducere antallet af skader på ledninger nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium som følge af gravearbejder.

Bestemmelsen anvendes i domspraksis, hvor den indgår som en selvstændig begrundelse for, hvorfor det er vigtigt at forespørge om ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Det vil endvidere have betydning for placeringen af ansvar

for en eventuel graveskade, hvorvidt en graveaktør har forespurgt om ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Høringssvaret har medført at formålsbestemmelsen videreføres og indsættes som § 1 i lovforslaget.

Forholdet til personoplysninger:

Datatilsynet anfører, at det fremgår af lovforslagets § 21, at graveforespørgsler kan udstilles på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservices. Det fremgår, at der er tale om navn på graveaktøren samt kontaktoplysninger i form af graveforespørgselsnummer, telefonnummer. Datatilsynet anfører, at den dataansvarlige skal vurdere, om det er nødvendigt at udstille f.eks. e-mailadresse eller telefonnummer.

Datatilsynet anfører endvidere, at den anonymisering, der er tale om, i realiteten er en pseudonymisering, da Ledningsejerregistret til enhver tid kan finde ud af, hvem der er graveaktøren.

Datatilsynet stiller endvidere spørgsmål ved, hvilke konkrete forhold der nødvendiggør et udgangspunkt om offentliggørelse i Ledningsejerregistret på minimum 10 år.

Endelig pointerer Datatilsynet, at enhver behandling af personoplysninger skal ske under iagttagelse af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er opmærksom på, at ministeriets regler skal overholde reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven og har som følge af Datatilsynets bemærkninger genovervejet, om noget skal ændres i lovforslaget eller i bemærkningerne.

Ledningsejere skal kunne komme i kontakt med graveaktører, der har gravet i et konkret område, hvis ledningsejerens ledning eller ledninger i dette område er blevet beskadiget ved et gravearbejde. Skader kan udvikle sig over en længere årrække, og det er derfor nødvendigt, at Ledningsejerregistret i en længere årrække har oplysninger om, hvem der har gravet i et område.

Ministeriet tager til efterretning, at Datatilsynet mener, at ministeriet skal overveje, hvilke konkrete forhold der nødvendiggør et udgangspunkt om offentliggørelse af graveforespørgsler i Ledningsejerregistret på minimum 10 år. Ministeriet vil derfor se på, hvor længe oplysningerne skal være offentligt tilgængelige, og om de kan pseudonymiseres efter en kortere periode.

Høringssvaret har medført ændringer i lovforslagets § 22 (§ 21 i høringsudgaven). Bestemmelsen er blevet ændret, så klima-, energi- og forsyningsministeren har fået en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvor lang tid en forespørgsel skal være offentligt tilgængelig. Det fremgår af bemærkningerne, at ministeren kan fastsætte, at forespørgsler efter en periode skal pseudonymiseres, så offentligheden kan se,

at der er gravet i et område, men ikke kan se, hvem der har forespurgt om ledningsoplysninger. En ledningsejer kan rette henvendelse til Ledningsejerregistret, hvis der sker en graveskade, og få oplyst, hvem der har forespurgt om ledningsoplysninger i området.

Høringssvaret har endvidere medført ændringer i bemærkningerne til lovforslaget, så det er præciseret, at anonymiseringen er en såkaldt pseudonymisering.

Straffebestemmelsen - § 28 (§ 27 i høringsudgaven)

Dansk Ledningsejerforum anfører, at anvendelsen af ledningsoplysninger til ulovlige formål, f.eks. kortlægning af kritisk infrastruktur til bruge for kriminelle handlinger eller kortlægning af konkurrenters ledningsnet, bør kunne straffes i straffebestemmelsen.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i samarbejde med Ledningsejerregistrets følgegruppe fastsætte, hvad der er lovlige og ulovlige formål at anvende ledningsoplysninger til og udmønte dette i den kommende bekendtgørelse til loven, hvis det er nødvendigt.

Ministeriet vil holde øje med, om antallet af graveforespørgsler, der har et ulovligt formål, stiger.

Høringssvaret har ikke medført nogen ændringer.

Ledninger permanent ude af drift

Hovedstadens Beredskab anfører, at en ledningsejer, der kun ejer ledninger, som er permanent ude af drift, og ledningerne ikke skal aktiveres igen, ikke bør skulle digitalisere og standardisere ledningsoplysningerne og udlevere ledningsoplysninger inden for 2-timersfristen i loven.

Ministeriets bemærkninger: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har været i kontakt med Hovedstadens Beredskab. Under denne kontakt er det kommet frem, at de formentlig udleverer ledningsoplysninger på vegne af en anden ledningsejer, der ikke længere eksisterer.

Hvis et selskab opløses og ejerskab af ledningsnettet ikke overtages af en anden ledningsejer, vil ledningerne være ejerløse. Forpligtelsen til registrering og udlevering af ledningsoplysninger tilfalder ejeren af en ledning, hvilket betyder, at forpligtelsen falder bort, hvis ledningerne er ejerløse.

Høringssvaret har ikke medført nogen ændringer i lovforslaget.